

Д. Л. Умрихін,
начальник управління забезпечення роботи
першої судової палати
Вищого господарського суду України

**ПРАКТИКА ГОСПОДАРСЬКОГО СУДОЧИНСТВА:
ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ, ЩО ВИНИКАЮТЬ
ПІД ЧАС ВИРІШЕННЯ ГОСПОДАРСЬКИМИ СУДАМИ
СПОРІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ
ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ЗАПОБІГАННЯ ВПЛИВУ
СВІТОВОЇ ФІНАНСОВОЇ КРИЗИ НА РОЗВИТОК
БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ ТА ЖИТЛОВОГО БУДІВНИЦТВА»**

На сучасному етапі розвитку економіки України відбуваються глибокі зміни, викликані глобалізацією господарських відносин. При цьому очевидним є той факт, що долучення до світової економіки неминуче означає і неможливість уникнення наслідків негативних процесів, які відбуваються у світі. Вплив світової фінансової кризи на економіку України є значним особливо з огляду на внутрішні інституційні проблеми та структурні дисбаланси, які нагромаджувались в Україні протягом останніх років. Тому можна стверджувати, що сучасна економічна криза в Україні зумовлена досить складною комбінацією внутрішніх та зовнішніх чинників, яка, в свою чергу, безпосередньо впливає на реальні можливості країни ефективно протидіяти кризі.

Серед найважливіших наслідків світової фінансової кризи для України слід виділити такі: скорочення депозитної маси; зниження ліквідності, погіршення портфеля й активів банківської системи; зменшення обсягів кредитування економіки; девальвація гривні; ослаблення довіри до фінансових установ;

серйозні труднощі українських банків при поверненні зовнішніх запозичень, залучення нових інвестицій; дестабілізація валютного ринку.

У такій ситуації кожний суб'єкт господарювання в нашій країні вимушений впроваджувати більш ефективні механізми управління своїми підприємствами. У свою чергу держава змущена шукати шляхи ефективного реагування на об'єктивні процеси структурної перебудови економіки, вживати заходів для забезпечення конституційних прав громадян, гарантування економічної безпеки держави, мінімізації можливих збитків для економіки та фінансової системи України від фінансової кризи, яка охопила більшу частину промислово розвинутих країн.

Очевидно, що подолати економічні проблеми можна лише шляхом здійснення певної системи заходів, кожний з яких має бути продуманим та забезпеченім відповідними ресурсами. Віднайти «чарівне» просте рішення неможливо, а однозначно оцінити успішність тих чи інших заходів у короткостроковому плані досить важко.

Однак сьогодні ми можемо констатувати вжиття державою певних досить дієвих кроків на шляху подолання наслідків світової фінансової кризи, зокрема прийняття низки нормативно-правових актів, які передбачають антикризові заходи. Окремо можна виділити такі:

– Закон України від 16.09.2008 № 509-VI «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сприяння будівництву»;

– Закон України від 25.12.2008 № 800-VI «Про запобігання впливу світової фінансової кризи на розвиток будівельної галузі та житлового будівництва»;

– Закон України від 31.10.2008 № 639-VI «Про першочергові заходи щодо запобігання негативним наслідкам фінансової кризи та про внесення змін до деяких законодавчих актів України»;

– постанова Кабінету Міністрів України від 27.08.2008 № 772 «Про заходи щодо здешевлення вартості будівництва житла».

Важливість цих законодавчих актів для стабілізації української економіки важко переоцінити. Поряд з цим, практика господарського судочинства свідчить, що саме застосування Закону України «Про запобігання впливу світової фінансової кризи на розвиток будівельної галузі та житлового будівництва» зумовило збільшення кількості справ у місцевих господарських судах. З огляду на це, на нашу думку, додаткового аналізу потрібне питання вирішення справ у спорах, що виникають при застосуванні наведених вище законів.

Господарські суди України, розглядаючи спори цієї категорії, в першу чергу вирішували питання щодо поширення дії зазначеного Закону на правовідносини, що виникли між сторонами.

Так, наприклад, у справі № 6/586 господарського суду міста Києва судом першої інстанції було зроблено висновок, з яким погодився суд апеляційної інстанції, що сфера дії Закону України «Про запобігання впливу світової фінансової кризи на розвиток будівельної галузі та житлового будівництва» не поширюється на правовідносини, що виникли між позивачем та відповідачем, а саме

на договір пайової участі у будівництві житлового будинку, який за своєю правою природою не є договором будівельного підряду. Відповідач згідно з умовами зазначеного договору був пайовиком, а не забудовником, і також не підрядником. Тому неналежне виконання відповідачем своїх зобов'язань за договором пайової участі є підставою для нарахування позивачем відповідачу пені.

У справі № 1/125-10 господарського суду Дніпропетровської області Вищий господарський суд України, розглядаючи спір про розірвання договору відчуження майнових прав на об'єкт незавершеного будівництва житлового призначення та стягнення грошової суми, погодився з висновком суду апеляційної інстанції про задоволення позову в частині розірвання договору та відмови у позові в частині стягнення штрафних санкцій на підставі частини 4 статті 3 Закону України «Про запобігання впливу світової фінансової кризи на розвиток будівельної галузі та житлового будівництва», оскільки відповідач порушив умови договору в частині добудови та введення в експлуатацію об'єкта незавершеного будівництва житлового призначення в строк, визначений договором.

Відповідно до частини 4 статті 3 Закону України «Про запобігання впливу світової фінансової кризи на розвиток будівельної галузі та житлового будівництва» забороняється розірвання фізичними та юридичними особами будь-яких договорів, результатом яких є передача забудовниками завершеного об'єкта (частини об'єкта) житлового будівництва за умови, що за такими договорами здійснено оплату 100 відсотків вартості об'єкта (частини об'єкта) житлового будівництва, крім випадків, якщо таке розірвання здійснюється за згодою сторін. Повернення коштів, внесених фізичними та юридичними особами на користь забудовників за розірваними договорами, за якими здійснено часткову оплату вартості об'єкта (частини об'єкта) житлового будівництва, здійснюється після наступної реалізації такого об'єкта (частини об'єкта) житлового будівництва. Нарахування та виплата забу-

довником штрафних санкцій, передбачених договорами, та стягнення коштів, передбачених статтею 625 ЦК України, на строк дії цієї статті не здійснюється.

Ця заборона не застосовується, якщо визначений термін прийняття в експлуатацію об'єкта будівництва переноситься більше ніж на 18 місяців.

Суд касаційної інстанції погодився з висновком апеляційного господарського суду про те, що, укладаючи договір відчуження майнових прав, відповідач уклав договір про відчуження основних засобів, оскільки майнові права є речовими правами та як окрема категорія обліку не існують. Це майно (майнові права) належить до нерухомого, і набуття права власності на нього можливе лише після державної реєстрації завершеного будівництвом об'єкта, у зв'язку з чим відчуження його можливе шляхом укладання договору про відчуження майнових (речових) прав на зазначене майно, що може бути до його державної реєстрації.

Вищий господарський суд України дійшов висновку, що до правовідносин сторін, що склалися на підставі договору відчуження майнових прав на об'єкт незавершеного будівництва житлового призначення, підлягають застосуванню положення частини 4 статті 3 Закону України «Про запобігання впливу світової фінансової кризи на розвиток будівельної галузі та житлового будівництва», котрий у цьому випадку є спеціальним законом, що регулює спірні правовідносини сторін (постанова Вищого господарського суду України від 03.11.2010 № 1/125-10).

У справі № 5002-12/5804-2010 господарського суду Автономної Республіки Крим суд задовольнив позовні вимоги про визнання права власності на об'єкт незавершеного будівництва на підставі частини 3 статті 331 Цивільного кодексу України та частини 3 статті 3 Закону України «Про запобігання впливу світової фінансової кризи на розвиток будівельної галузі та житлового будівництва».

Зазначені норми законодавства України передбачають, що до завершення будівництва (створення майна) особа вважається влас-

ником матеріалів, обладнання тощо, які були використані у процесі цього будівництва (створення майна). У разі необхідності вона може укласти договір щодо об'єкта незавершеного будівництва, право власності на який реєструється органом, що здійснює державну реєстрацію прав на нерухоме майно на підставі документів, що підтверджують право власності або користування земельною ділянкою для створення об'єкта нерухомого майна, проектно-кошторисної документації, а також документів, що містять опис об'єкта незавершеного будівництва. Суб'єктам господарської діяльності, що здійснюють будівництво (забудовникам), дозволяється проводити державну реєстрацію права власності в бюро технічної інвентаризації на об'єкти незавершеного будівництва та їх частини з метою подальшого продажу чи передачі в іпотеку.

З цього випливає, що законодавство України дозволяє проводити державну реєстрацію права власності на об'єкти незавершеного будівництва, проте лише у випадку необхідності укладення особою, яка здійснила відповідне будівництво, договору щодо такого об'єкта (якщо такою особою є забудовник, то договору купівлі-продажу або передачі в іпотеку).

Вищим господарським судом України скасоване рішення судів попередніх інстанцій, а справу передано на новий розгляд з тих підстав, що судами першої та апеляційної інстанцій не враховано, що положення статті 3 Закону України «Про запобігання впливу світової фінансової кризи на розвиток будівельної галузі та житлового будівництва» не підлягають застосуванню до спірних правовідносин, оскільки між сторонами у справі відсутні відносини з приводу реєстрації за позивачем права власності на майно, яке стоється предметом спору. Більше того, відповідач не є органом, який відповідно до положень законодавства України здійснює таку реєстрацію (постанова Вищого господарського суду України від 10.08.2011 № 5002-12/5804-2010).

Важливим також було питання визначення дії в часі Закону України «Про запо-

бігання впливу світової фінансової кризи на розвиток будівельної галузі та житлового будівництва».

Розглядаючи спір у справі № 55/340 господарського суду міста Києва щодо стягнення штрафних санкцій у зв'язку з невиконанням відповідачем зобов'язань за договором про придбання житла на умовах пайової участі у будівництві житлового будинку в частині своєчасного введення в експлуатацію житлового будинку, Вищий господарський суд України погодився з висновком суду першої та апеляційної інстанцій про задоволення позову на підставі статті 526 та частини 2 статті 625 Цивільного кодексу України, оскільки відповідач порушив умови договору в частині своєчасного введення в експлуатацію житлового будинку.

В силу частини 4 статті 3 Закону України «Про запобігання впливу світової фінансової кризи на розвиток будівельної галузі та житлового будівництва» нарахування та виплата забудовником штрафних санкцій, передбачених договорами, та стягнення коштів, передбачених статтею 625 ЦК України, на строк дії цієї статті не здійснюється. Ця заборона не застосовується, якщо визначений термін прийняття в експлуатацію об'єкта будівництва переноситься на більше ніж 18 місяців.

Вищий господарський суд України зазначив, що суди попередніх інстанцій обґрунтовано не застосували до спірних правовідносин норми Закону України № 2504-VI «Про внесення змін до Закону України «Про запобігання впливу світової фінансової кризи на розвиток будівельної галузі та житлового будівництва», яким продовжено дію абзаку 2 частини 4 статті 3 Закону України «Про запобігання впливу світової фінансової кризи на розвиток будівельної галузі та житлового будівництва», але не більше ніж на 12 місяців з дня набрання чинності Законом від 09.09.2010, оскільки штрафні санкції нараховані позивачем до набрання чинності Законом України № 2504-VI, але після закінчення 18-місячного терміну з кінцевої дати, коли мав бути введений в експлуатацію бу-

динок, який став предметом договору між сторонами.

Отже, норми частини 4 статті 3 Закону України «Про запобігання впливу світової фінансової кризи на розвиток будівельної галузі та житлового будівництва», які дають можливість забудовнику не сплачувати штрафні санкції за вказаним договором, не діяли. При цьому судом зазначено, що в самому Законі України № 2504-VI не вказано про надання зворотної сили в часі цьому закону (постанова Вищого господарського суду України від 11.05.2011 № 55/340).

У постанові від 19.04.2011 № 27/103-10-3776 Вищим господарським судом України також висловлено правову позицію, що в Законі України «Про запобігання впливу світової фінансової кризи на розвиток будівельної галузі та житлового будівництва» вказівки щодо зворотної сили в часі не міститься, а тому дія цього закону не може поширюватись на правовідносини, які виникли до набрання ним чинності.

У постанові від 27.01.2010 № 6-15/96-08-2185 Вищим господарським судом України зазначено, що відповідно до рішення Конституційного Суду України від 09.02.1999 у справі № 1-7/99 положення частини 1 статті 58 Конституції України стосуються лише фізичних осіб і не поширюються на юридичних осіб. Цей конституційний принцип може поширюватись на закони та інші нормативно-правові акти, які пом'якшують або скасовують відповідальність юридичних осіб, шляхом прямої вказівки про це в законі або іншому нормативно-правовому акті. Водночас, такої вказівки в Законі України «Про запобігання впливу світової фінансової кризи на розвиток будівельної галузі та житлового будівництва» не міститься.

Переглядаючи судові рішення у справі № 11/5025/229/11 господарського суду Хмельницької області про стягнення інфляційних та річних у зв'язку з невиконанням відповідачем зобов'язань за договором про залучення коштів на розвиток інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури міста, Вищий господарський суд України відхилив доводи касаційної скарги про неза-

стосування господарськими судами до спірних правовідносин правила статті 3 Закону України «Про запобігання впливу світової фінансової кризи на розвиток будівельної галузі та житлового будівництва» з огляду на дію нормативного акта у часі: боржник зобов'язався виконати зобов'язання до 31.03.2008, а закон набув чинності 14.01.2009 (постанова Вищого господарського суду України від 10.08.2011 № 11/5025/229/11).

Крім того, спірним залишалося питання надання суб'єктам господарської діяльності, які здійснюють будівництво (забудовникам), відстрочки зі сплати пайових внесків на розвиток інженерно-транспортної і соціальної інфраструктури міста.

Вищий господарський суд України, розглядаючи справу № 2-24/3171-2009 господарського суду Автономної Республіки Крим про стягнення попереднього розміру пайового внеску за договором про пайову участь замовників будівництва у розвитку соціальної інфраструктури міста, погодився з висновками суду першої та апеляційної інстанцій про задоволення позову на підставі статей 11, 202, 509, 525, 526, 530, 610, 612, 629 ЦК України та статті 3 Закону України «Про запобігання впливу світової фінансової кризи на розвиток будівельної галузі та житлового будівництва», оскільки відповідач порушив умови договору в частині своєчасної сплати пайового внеску.

Відповідно до частини 5 статті 3 Закону України «Про запобігання впливу світової фінансової кризи на розвиток будівельної галузі та житлового будівництва» суб'єкти господарської діяльності, що здійснюють будівництво (забудовники), мають право на відсрочення сплати пайових внесків на розвиток інженерно-транспортної і соціальної інфраструктури населених пунктів та внесків до цільових фондів місцевих бюджетів. Підставою для відсрочення таких платежів та відрахувань є письмова заява суб'єкта господарської діяльності, що здійснює будівництво, до органів, які здійснюють облік та адміністрування відповідних платежів та відрахувань. Заява подається не пізніше тер-

міну, встановленого для подання звітності за такими платежами та відрахуваннями, а якщо термін платежу встановлено раніше подання звітності, – не пізніше настання терміну такого платежу.

Вищий господарський суд України у наведених правовідносинах дійшов висновку, що відповідно до частини 5 статті 3 Закону України «Про запобігання впливу світової фінансової кризи на розвиток будівельної галузі та житлового будівництва» право на відсрочення сплати пайових внесків на розвиток інженерно-транспортної і соціальної інфраструктури у забудовника не може бути поширене на суму заборгованості, яка виникла у замовника до набрання чинності цим Законом, а в самому законі не вказано про надання зворотної сили цьому закону в часі (постанова Вищого господарського суду України від 17.02.2011 № 21/97).

Вирішуючи спір про стягнення заборгованості з оплати пайових внесків на розвиток інженерно-транспортної інфраструктури міста у зв'язку з невиконанням зобов'язання з оплати цих пайових внесків за договором про дольову участь в розвитку інженерно-транспортної інфраструктури міста, Вищий господарський суд України не погодився з висновком суду апеляційної інстанції про можливість застосування до спірних правовідносин положень Закону України «Про запобігання впливу світової фінансової кризи на розвиток будівельної галузі та житлового будівництва», оскільки відповідно до частини 5 статті 3 цього Закону право на відсрочення сплати пайових внесків на розвиток інженерно-транспортної і соціальної інфраструктури у забудовника виникає після подання ним до відповідного органу заяви до настання терміну такого платежу, і таке право не може бути поширене на суму заборгованості, яка виникла у замовника до набрання чинності цим Законом (постанова Вищого господарського суду України від 10.03.2011 № 2-24/3171-2009).

Така правова позиція викладена також у постанові Вищого господарського суду України від 22.02.2011 № 2-18/3070-2009, в якій зазначено, що право на відсрочення

сплати пайових внесків на розвиток інженерно-транспортної і соціальної інфраструктури не може бути поширене на суму заборгованості, яка виникла у відповідача до набрання чинності цим Законом.

У постанові від 06.01.2011 № 36/216 Вищим господарським судом України зазначено, що положеннями частини 5 статті 3 Закону України «Про запобігання впливу світової фінансової кризи на розвиток будівельної галузі та житлового будівництва» унормовані правовідносини суб'єктів господарської діяльності, що здійснюють житлове будівництво, з органами, які здійснюють облік та адміністрування відповідних платежів та відрахувань, з приводу відстрочення сплати пайових внесків на розвиток інженерно-транспортної і соціальної інфраструктури населених пунктів та внесків до цільових фондів місцевих бюджетів. Наведена норма не стосується відстрочення виконання судового рішення в судовій процедурі з підстав, зазначених у процесуальному законі.

Аналогічної практики Вищий господарський суд України дотримується у постанові від 01.02.2011 № 36/217, зазначаючи що при вирішенні питання про відстрочку виконання судового рішення судами помилково застосований до спірних правовідносин Закон України «Про запобігання впливу світової фінансової кризи на розвиток будівельної галузі та житлового будівництва», оскільки положеннями частини 5 статті 3 наведеного Закону унормовані правовідносини суб'єктів господарської діяльності, що здійснюють житлове будівництво, з органами, які здійснюють облік та адміністрування відповідних платежів та відрахувань, з приводу відстрочення сплати пайових внесків на розвиток інженерно-транспортної і соціальної інфраструктури населених пунктів та внесків до цільових фондів місцевих бюджетів.

У постанові від 01.06.2010 № 45/186 Вищим господарським судом України відхилено посилання заявника касаційної скарги на пункт 5 статті 3 Закону України «Про запобігання впливу світової фінансової кризи на розвиток будівельної галузі та житлового будівництва», як на підставу для відстрочення

виконання судового рішення, оскільки відповідно до зазначеної норми Закону суб'єкти господарської діяльності, що здійснюють будівництво житла (забудовники), мають право на відстрочення сплати пайових внесків на розвиток інженерно-транспортної і соціальної інфраструктури населених пунктів та внесків до цільових фондів місцевих бюджетів.

Вирішуючи спір у справі № 30/107-10-2901 про стягнення заборгованості за договором про пайову участь замовників будівництва у розвитку соціальної інфраструктури міста, судами першої та апеляційної інстанції не було досліджено наявність (відсутність) підстав для відстрочення сплати пайових внесків на розвиток інженерно-транспортної і соціальної інфраструктури населених пунктів та внесків до цільових фондів місцевих бюджетів, дотримання порядку звернення із відповідною заявою у встановлений Законом термін, що стало підставою для скасування Вищим господарським судом України судових рішень та передання справи на новий розгляд (постанова Вищого господарського суду України від 22.03.2011 № 30/107-10-2901).

У зв'язку з наслідками світової фінансової кризи в судовій практиці також виникали питання стосовно визнання недійсним (частково недійсним) договору про участь у комплексному соціально-економічному розвитку населеного пункту та спори про внесення змін до такого договору.

Вищий господарський суд України, розглядаючи спір про зміну умов договору про участь у комплексному соціально-економічному розвитку міста шляхом виключення з тексту договору пункту, яким встановлено зобов'язання замовника виділити виконавчому комітету міської ради корисну площа житла для забезпечення житлом загально-міської черги, погодився з висновком суду апеляційної інстанції про задоволення позову, оскільки відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сприяння будівництву» від 16.09.2008 № 509-VI, що набрав чинності 14.10.2008, органам місцевого самовряду-

вання заборонялося вимагати від замовника передачі матеріальних або нематеріальних активів, крім пайової участі (внеску) замовника.

Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сприяння будівництву» від 16.09.2008 № 509-VI Закон України «Про планування і забудову територій» доповнено статтею 27¹, за змістом якої пайова участь (внесок) замовника у створенні і розвитку інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури населеного пункту полягає у відрахуванні замовником до відповідного місцевого бюджету коштів для забезпечення створення і розвитку інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури населеного пункту.

Вищий господарський суд України дійшов висновку, що із внесенням змін до Закону України «Про планування і забудову територій» і доповненням його статтею 27¹ в імперативному порядку встановлена заборона на залучення матеріальних активів, зокрема житлових площ, а тому пункт договору про участі у комплексному соціально-економічному розвитку міста, яким на замовника покладено обов'язок передати виконавчому комітету житлові площини, не відповідає предмету та цілям договору, а також чинному законодавству (постанова Вищого господарського суду України від 21.02.2011 № 2-2/990-2010).

У постанові від 05.07.2011 № 5002-25/62.1-2011 Вищий господарський суд України, розглядаючи спір про зміну умов договору про участі у комплексному соціально-економічному розвитку міста шляхом виключення з тексту договору пункту, яким встановлено зобов'язання замовника виділити виконавчому комітету міської ради корисну площину житла для забезпечення житлом загальноміської черги, дійшов висновку, що на момент укладення сторонами у справі договору про участі у комплексному соціально-економічному розвитку міста розмір пайової участі замовника законодавством визначався лише у вигляді коштів, які призначалися для соціально-економічного розвитку населеного пункту, однак обов'яз-

ку замовника щодо виділення житла органам місцевого самоврядування законом не передбачалося.

У постанові від 20.07.2011 № 2-24/6184-2009 Вищий господарський суд України, розглядаючи спір про визнання недійсним пункту договору про участі у комплексному соціально-економічному розвитку міста, яким встановлено зобов'язання суб'єкта підприємницької діяльності виділити Виконавчому комітету загальну житлову площину житла для забезпечення житлом загальноміської черги, погодився з висновком суду першої інстанції про те, що умова щодо виділення Виконавчому комітету житлової площини за договором про участі у розвитку інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури населених пунктів суперечить вимогам Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та Закону України «Про планування і забудову територій», якими передбачено залучення саме грошових коштів.

Розглядаючи спір у справі № 15/149-09-5035 про внесення змін до договору пайової участі замовників у розвитку інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури міста в частині строку перерахування (сплати) пайової участі, Вищий господарський суд України погодився з висновком суду першої та апеляційної інстанцій про задоволення позову, оскільки відповідно до Закону України «Про запобігання впливу світової фінансової кризи на розвиток будівельної галузі та житлового будівництва» було внесено зміни до статті 27¹ Закону України «Про планування і забудову територій», якою регулювались правовідносини щодо пайової участі (внеску) замовника у створенні й розвитку інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури населеного пункту.

Змінами до частини 3 статті 27¹ Закону України «Про планування і забудову територій» встановлено порядок внесення коштів протягом двох місяців з моменту ухвалення рішення радою на період після прийняття об'єкта в експлуатацію, з урахуванням чого господарські суди попередніх інстанцій право-

мірно дійшли висновку про задоволення позову (постанова Вищого господарського суду України від 04.11.2011 № 15/149-09-5035).

Окрім зазначеного, незначну кількість становили спори про стягнення суб'єктами господарювання з органів місцевого самоврядування надмірно сплачених коштів як грошового пайового внеску на розвиток інженерно-транспортної і соціальної інфраструктури населених пунктів на підставі статті 1212 ЦК України.

Вищий господарський суд України, розглядаючи спір про стягнення надмірно сплачених коштів як грошового пайового внеску на розвиток інженерно-транспортної і соціальної інфраструктури населених пунктів, погодився з висновком суду апеляційної інстанції про задоволення позову, оскільки із замовників передбачається стягнення пайового внеску, встановлене міською радою на території міста за розміщення промислових

об'єктів недержавної форми власності, у розмірі 1% кошторисної вартості будівництва, а не 5%, що сплачені позивачем.

При вирішенні спору зазначеної категорії Вищий господарський суд України погодився з висновками судів першої та апеляційної інстанції про те, що позивач не повинен був сплачувати до місцевого бюджету пайовий внесок на розвиток інженерно-транспортної і соціальної інфраструктури міста у розмірі 5% кошторисної вартості будівництва, оскільки збудована ним компресорна станція належить до групи промислових об'єктів, за розміщення яких із замовників будівництва стягується пайовий внесок у розмірі 1% кошторисної вартості будівництва, а тому до спірних правовідносин підлягає застосування норми статті 1212 ЦК України (постанова Вищого господарського суду України від 08.09.2010 № 2-27/3547-2009).